

Katolíkov prekvapilo nové vedenie evanjelikov

Evanjelici už nechcú zmluvu o výhrade svedomia. Niektoré iné cirkvi to prekvapilo.

Evanjelická cirkev augsburského vyznania už nebude žiadať, aby štát s cirkvami uzavrel zmluvy o výhrade svedomia.

Doteraz evanjelici zmluvy presadzovali spolu s 10 cirkvami, ktoré sú členmi či partnermi ekumenického hnutia. Niektoré preto zaskočili.

Hovorkyňa cirkvi Edita Sabolíková povedala, že stanovisko prijalo generálne presbyterstvo, ktoré volia členovia zboru.

Rozhodlo jednomyselne na základe odporúčania vieroučného výboru. Výbor má po voľbe nového generálneho biskupa nové zloženie.

Koalícia sa rozpadá

Cirkvi žiadajú dve zmluvy. Medzištátnu by mal štát uzavrieť s katolikmi, domácu s desiatimi inými cirkvami.

„Nebudeme to komentovať, musíme túto novú situáciu prebrať v kolégiu,“ povedal Robert Zachar z evanjelickej cirkvi metodistickej.

Biskup Augustín Bačinský zo starokatolíckej cirkvi hovorí, že zmluva je dôležitá a bol by rád, keby ju cirkvi presadzovali.

„Je to pre mňa novinka,“ povedal aj biskup apoštolskej cirkvi Ján Lacho. Na najbližšom stretnutí ekumenického hnutia chce požiadať o vysvetlenie. „Máme záujem, aby bola zmluva podpísaná,“ hovorí.

Nie všetky cirkvi však majú o ďalšie rokovania záujem. Najmä cirkev bratská a únia židovských ná-

boženských obcí opakujú, že zmluva pre ne nie je kľúčová. „Zviezli sme sa na tejto téme ako členovia ekumenického hnutia,“ hovorí Daniel Pastirčák z cirkvi bratskej. Alexander Fero zo zväzu židovských obcí pripomína, že požiadavka nevychádzala z ich radov.

Katolíci si veria

Katolíci od požiadavky neodstupujú. „Nemáme prečo meniť postoje, v prípade evanjelickej cirkvi vidíme, že keď príde nové vedenie, môžu sa zmeniť tézy aj učenie. Mrzí nás to, ale je to vnútorná záležitosť cirkvi,“ povedal hovorca Konferencie biskupov Slovenska Jozef Kováčik. Neobáva sa, že odchod partnera oslabí tlak na prijatie zmluvy. „Keby sme sa obávali, boli by sme slabí vyjednávači.“

Čo hovorí ECAV

Evanjelici používajú aj argumenty, ktoré cirkvi aj ministerstvo spravodlivosti vtedy pod vedením KDH spochybňovali:

svedomie ľudí nie je dokonalé, ale poddané hriechu, preto z neho nemožno vytvoriť právnu normu

v zmluve nejde o svedomie, ale o zachovávanie vieroučných a mravoučných zásad cirkvi, ktoré sa dostávajú do konfliktu so zásadami a zákonmi v dnešnom svete

stanovisko k prípadným sporným uplatneniam výhrady má dávať magistrát či komisia cirkvi, čo nie, v súlade so zákonom, pretože výklad práva v suverénnom štáte robí len Ústavný súd. (haj), SME, 9.6.2007

Petícia za prijatie zmluvy o výhrade vo svedomí nemá dostatočný počet podpisov

Zahraničný výbor Národnej rady zoberal na vedomie, že pod petíciou za prijatie zmluvy o výhrade vo svedomí nie je dostatočný počet podpisov na to aby sa mohla prerokovať v pléne. Poslanec za KDH Pavol Hrušovský odporučil gestorskému výboru pre ľudské práva, národnosti a menšiny aby sa petíciou zaoberal aj napriek tomu, že nespĺňa zákonom predpísaných 100 000 podpisov. Uzavretie zmluvy medzi Vatikánom a SR neodporúča evanjelická cirkev augsburského vyznania na Slovensku.

Rádio Slovensko, 8.6.2007

Freska v kaplnke hradu v Ostrihome

Autorstvo jednej z fresiek v kaplnke hradu v Ostrihome je pripísané talianskemu renesančnému umelcovi Sandrovi Botticellimu. Reštaurátori, ktorí fresku opravujú od roku 2000, zistili, že nesie znaky štýlu príznačného pre Botticelliho. Je jednou z cyklu nástenných maliieb, ktoré predstavujú stredoveké cnosti. Na objednávku arcibiskupa Jánosa Vitéza ju v druhej polovici 15. storočia zhotovila florentská dielňa Filippa Lippiho, kde sa tiež učil Botticelli. (ČTK), PRAVDA

Slovensko je bez biskupov, všetci sú na návšteve u pápeža Benedikta XVI.

Na Slovensku dnes nemáme žiadneho biskupa. Všetci odleteli na oficiálnu návštevu k pápežovi Benediktovi XVI.. Do Vatikánu sa takto svorne vybrali po deviatich rokoch, aj keď tzv. Ad limina apostolorum by mali absolvovať každých päť rokov. Tento týždeň čaká každého biskupa osobné stretnutie so Svätým Otcom, pri

ktorom ho majú informovať o stave svojej diecézy. Prvá skupina má už návštevu za sebou.

Rudolf Baláž, banskobystrický biskup: „Mám z tej návštevy taký veľmi dobrý dojem, aj keď je to veľmi krátke, 15 minút, ešte aj s fotením a s tými všelijakými úsmevmi, ale je to návšteva veľmi cenná.“

Viliam Judák, nitriansky biskup: „Bolo vidieť, že naozaj má veľmi hlboký záujem o to, čo sa deje aj v cirkvi na Slovensku. Mal pred sebou otvorený atlas, kde si približoval stav diecézy a vyjadroval sa ako znalec územia, ktoré pozná.“

Rádio VIVA, 11.6.2007

Nekúpite Renoira? Predám lacno!

Aká je pravdepodobnosť, že v Bytči kúpite Renoira? A aká je pravdepodobnosť, že obraz bude falošný? Podľa odborníkov je na Slovensku falzifikátov dosť, ale nie tohto rangu. Renoir, Monet, Gauguin... Na to si hociktorý falzifikátor netrúfne. Tu by už potenciálny kupec mal trochu spozornieť. „Bol by to príliš vysoký level pre tú úroveň obchodu, ktorá tu existuje. Falšujú sa bežne diela, ktoré sa predávajú, teda predovšetkým slovenská moderna. Benka, Bazovský, Alexy, Imrich Weiner-Kráľ,“ vraví riaditeľ aukčnej spoločnosti Soga Ján Abelovský. Bytčianskeho farára vyšetruje rakúska polícia, naša polícia o prípade žiadne informácie nemá. Duchovný sa však v krátkom čase stal už aj predmetom vtipov, lebo historka o tom, že obrazy kúpil od staršej ženy, je celkom úsmevná. No podľa Abelovského máme príliš málo informácií na to, aby sme vedeli celú kauzu posúdiť. Vôbec nevylučuje, že úmysly kňaza, čisto teoreticky, nemuseli byť zlé. „Obrazy ponúkal ako originály a žiaden z tých obrazov sa nikdy nevyskytuje. Išlo o diela nové, doteraz neznáme. Keďže poznám tento trh a viem, koľko je tu naivných ľudí, nevylučoval by som ani variant, že farár obrazy kúpil od nejakej starej panej v dobrej viere. Naozaj veril, že je to Gauguin alebo Picasso. Pani zrejme mala k obrázkom nejakú legendu, farár sa v tom nemusel vyznať,“ vraví Abelovský. No zároveň dodáva, že ako odborníkovi mu pohľad na fotografie obrazov v tlači stačil. „Nemusel by to byť ani znalec, ale obyčajný človek, ktorý chodí po galériách a videl už v živote Renoira a Moneta, musel by spoznať, že to nie sú celkom kóšer veci. Ako by povedal môj nebohý kamarát Ernest Zmeták, boli to také vulgárne falzifikáty.“

Podľa Abelovského je oveľa zaujímavejšia otázka, kto od farára obrazy kúpil alebo chcel kúpiť. „Ak by farár dokázal, že jeho verzia je pravdivá a o nepravosti obrazov nič netušil, tak je z prípadu právne vonku.“ No je absurdné, aby bol niekto ochotný dať pomerne vysokú sumu za veci, ktoré sú na prvý pohľad pochybné, ktoré nemajú žiadne certifikáty, nemajú vysvetlený pôvod. „Každý Renoir odniekiaľ pochádza, nemôže sa vynoriť len tak z nejakej povaly, ešte k tomu na

Slovensku. Celé je to podivné a môže sa za tým skrývať úplne iný príbeh.“ Principiálne vzaté, na Slovensku sa falzifikáty vyskytujú. No že by sa niekto pokúšal predávať falošného Renoira a Picassa, to tu ešte nebolo.

Hrať sa na Moneta nie je nič zlé

Bežne sa robia kópie obrazov slávnych maliarov, je to súčasť výučby na vysokej škole, kde sa vyučuje výtvarné umenie. Aj farárov Renoir mohol byť pôvodne len školským cvičením. Keby ste si doma maľovali Renoira a obrázok podpísali ako Renoir, nerobíte nič zlé. Ušľachtilo sa zabávate. „Môj otec si maľoval obrázky podľa slovenských maliarov, napríklad Jána Hálu. Aj to podpísal pekne ich menom. Bol učiteľom kreslenia,“ vraví Abelovský. „Niečo zlé by sa začalo diať, až keď by sa pokúsil predat' takúto kópiu ako originál od Jána Hálu. Takýto pokus by musel niekto zdokumentovať, niekto vás pri tom musí prichytiť a to je jeden zo sto prípadov. Falzifikátor nikdy nepredáva svoje veci verejne, vždy cez tretiu, štvrtú osobu. Dokázat' to, že niekto úmyselne predal falzifikát, je jedna z najťažších vecí.“ A preto sa falzifikátorom tak dobre darí. „Dobry falzifikát je skladačka z viacerých obrazov. Z jedenástich obrazov vznikne dvanásť v štýle toho maliara. Najlepší falzifikátori vytvárajú úplne nové veci v štýle toho, koho napodobňujú. Tie sa najťažšie spoznávajú.“ Deväťdesiat percent falzifikátov, ktoré sú u nás v obehu, sú dosť primitívne. Schopný falzifikátor by mal disponovať aspoň určitým výtvarným vzdelaním a istou dávkou talentu. Ideálne vzdelanie pre falzifikátora je reštaurátor. Vie totiž maľovať a zároveň sa vyzná aj v takých veciach, ako sú staré plátna a farby, aké sa v minulosti používali.

Slovensko je liahňou falzifikátorov

Česko a Slovensko boli už v minulosti v Európe známe ako liahne falzifikátov. „Prvýkrát som o tomto jave čítal za socializmu v týždenníku Der Spiegel v Nemecku, kde som žil. Už vtedy písali, že Picassove kresby tušom, samozrejme, signované, niektoré aj s venovaním, sa vyrábajú na južnej Morave. Falšovali tu aj

Monetove portréty robené ceruzkou. V Žiline zasa vraj vyrábali falošného Vasarelyho. Je známe, že po revolúcii jeden veľmi významný český zberateľ, bývalý riaditeľ televízie Nova Vladimír Železný, aj s odbornými posudkami na verejných dražbách nakúpil falzifikáty českej klasickej moderny. Niektoré sa mu podarilo vrátiť, niektoré nie,“ vraví známy galerista slovenského pôvodu Miro Smolák, majiteľ pražskej Galérie Miro v Kostole sv. Rocha. Podľa neho je prvenstvo Česka a Slovenska v tejto oblasti naozaj smutné, pre falzifikáty strácame dôveryhodnosť. Sám sa doteraz stretol len s jedným falzifikátom. Išlo o obraz od Alfonza Muchu, no ukázalo sa, že je to stará kópia na plátne. „Pokiaľ ide o Picassa, Chagalla, Dalího a Warhola, ich diela som vždy predal s odborným certifikátom,“ tvrdí majiteľ galérie.

Kópia a falzifikát nie je to isté

Treba spresniť a odlišiť niektoré pojmy. Kópia diela má študijný charakter, v histórii plnila najmä funkciu reprodukcie. Kópie majstrovských diel sa robili za účelom približne sprostredkovať kvalitu originálu nedostupným miestam. „Například dielo talianskeho majstra sa kopirovalo v niekoľkých verziách a tie putovali ďalej do Nemecka, Flámska, Španielska. Pre potešenie a edukáciu na šľachtické dvory a do maliarskych dielní,“ vysvetľuje maliar Rastislav Podoba. „Falzifikát je totožný celkovým vyhotovením. Ide o totožnosť druhu, akosti a kvality materiálov, postupov.“ Niečo iné je interpretácia, parafráza, citácia, teda autorská voľná reakcia na vybrané dielo. Tá sa líši postupom, technikou, rozmerom, celkovým vizuálom. Na odborných školách výtvarného zamerania je bežnou praxou, že sa v rámci výučby techniky a technológie poslucháči formou kópie umeleckého diela podľa konkrétnej predlohy oboznamujú s postupom, ako presne pôvodné dielo vznikalo. „Ale kópia a falzum nie je to isté. Dôveryhodný falzifikát môže zvládnuť iba odborník. Kópia sa dá robiť aj podľa dobrej fotoreprodukcie, falzifikát asi len priamo podľa originálu. Dobre zvládnuť kópiu diela si vyžaduje najmä trpezlivosť, cit a hlavne zmysel pre perfekcio-

nizmus.“ Kópia alebo falzum však aj napriek prípadnej remeselnej kvalite nemajú žiadnu umeleckú, výpovednú hodnotu. „Len obracajú pozornosť na originál,“ podotýka výtvarník.

Falšovateľ Dalího pyká na slobode

Spoznal by Miro Smolák falzifikát? „Netrúfol by som si na to. Prizval by som si minimálne dvoch odborníkov, ktorí sa nezaobierajú ničím iným, len svojim autorom.“ Riaditeľ Sogy Ján Abelovský však verí, že by falzifikát spoznal. „Ak máte istú skúsenosť, videli ste tisíc Benkov, tak ten tisíciprvý sa vám nezdá.“ Odborník by mal vybrať odlišný spôsob práce štetcom, štýl, farebnosť, plátno, spôsob podpisu. Niekedy sú to úplné drobnosti. V prípade neistoty je na mieste reštaurátorská analýza, ktorá určí, kedy bol asi obraz namaľovaný. Ak analýza odhalí, že vznikol pred piatimi rokmi, je jasné, že ho nemožno vytvoriť maliar, ktorý už je dávno po smrti. Známý bol prípad tajomníka Salvadora Dalího. „Petra Moora, ktorý falšoval jeho grafické listy, obvinili, odsúdili a 14-tisíc litografií, ktoré osobne nesignoval Salvador Dalí, bolo vďaka Interpolu zhabali a zničili,“ vraví Smolák.

Na Slovensku a v Česku sa neustále omieľa, koľko falošných grafičiek po svete koluje. „Je tragédiou, že spoluvydavateľ dvojdielného súborného grafického diela Salvadora Dalího pán Ralf Michler z Nemcka si na Slovensku objednal výrobu falzifikátov - grafičiek, ktoré neskôr po-

núkal obchodníkom po celom svete ako litografické reprodukcie Dalího. Chvíľu to trvalo, ale nemecká polícia, ktorá mu zo začiatku dôverovala ako expertovi, ho nakoniec chytila, usvedčila a momentálne sedí vo väzení. Ako skončil slovenský umelec - falšovateľ, o tom nemám správy,“ dodáva Smolák.

Nekupujte lacno

Kto vlastne kupuje falzifikáty? Ľudia, ktorí si myslia, že sa vyznajú, no nevyznajú sa. Alebo ľudia, ktorí sa nevyznajú a naletia. Samozrejme takí, čo majú peniaze. „Keď chcete kúpiť falošného Renoira, stojí toľko, čo pravý, takže musíte mať pol milióna alebo milión, aby ste ho kúpili,“ vraví Abelovský. „Niekedy môže zlákať nízka cena. No keď sa Benka, Fulla alebo Galanda predávajú za extrémne nízku cenu, je to zároveň poznávacie znamenie, že s obrazom zrejme niečo nie je v poriadku. Nízka cena pri Benkovi je, dajme tomu, stotisíc korún.“ Takže ak vám bude niekto výhodne pod rukou ponúkať zaručene pravého Picassa, mali by ste prinajmenšom trochu spozornieť.

Rakúska polícia zadržala slovenského farára Pavla Trnku, keď sa pokúšal prediť obrazy od Renoira, Moneta, Gauguina. Väčšinou išlo o francúzskych impresionistov. Problém bol v tom, že obrazy boli falošné. Farár mal riadiť sedemčlennú skupinu, ktorá sa chcela predajom falzifikátov obohatiť o 16 miliónov eur.

Iris Kopcsayová
SME, 9.6.2007

Kohl: Ocenenie si zaslúži

BRATISLAVA. Bývalý nemecký kancelár Helmut Kohl v sobotu zavítal na Slovensko. Do Bratislavy pricestoval na odovzdávanie ceny Nadácie svätého Vojtecha, ktorá vznikla v roku 1989. Nadácia so sídlom v nemeckom Krefelde každý rok v inej krajine V4 udeľuje ocenenie osobnosti, ktorá sa významným spôsobom zaslúžila o rozvoj a integráciu štátov strednej a východnej Európy. V roku 2005 si Cenu sv. Vojtecha prevzal poslanec NR SR František Mikloško.

Tento rok ju získal bývalý poľský minister zahraničných vecí

Wladislaw Bartoszewski. Slávnostné laudatio mu predniesol Helmut Kohl. Pred tromi rokmi, keď Cena svätého Vojtecha pripadla Kohlovi, mu blahoželal práve Bartoszewski. Kohl mu to teraz oplatil slovami, že si toto ocenenie „zaslúži a neexistuje na to lepšia formulácia“.

„Kľúčovým bodom jeho svedectva je zmierenie medzi Nemcami a Poliakmi, ako i neúnavná snaha o porozumenie medzi kresťanmi a židmi,“ povedal vo svojom príhovore poľský arcibiskup Henryk Muszyski. **SME, 11.6.2007**

Arcibiskupovi hrozia smrťou

RÍM. Šéfovi talianskej katolíckej cirkvi, janovskému arcibiskupovi Angelovi Bagnascovi sa znovu vyhrážajú smrťou. Dôvodom je jeho nesúhlas s návrhom talianskej vlády na uznanie partnerských vzťahov spoločne žijúcich osôb.

Ako oznámila talianska agentúra ANSA, vysoký cirkevný hodnostár dostal dopis, ktorý okrem vyhrážok smrťou obsahoval aj tri projektily.

(čtk), SME, 11.6.2007

Svätá omša a procesia v Bratislave

Svätou omšou, ktorú na Primaciálnom námestí v Bratislave celebroid apoštolský nuncius na Slovensku Henryk J. Nowacki, a procesiou ku Kostolu Najsvätejšej Trojice oslávil včera veriaci v hlavnom meste sviatok Najsvätejšieho Kristovho tela a krvi. (kt)

Cena svätého Vojtecha

Bývalý minister zahraničných vecí Poľska Vladislav Bartoszewski prevzal na Bratislavskom hrade z rúk Ivana Gašparoviča prestížne ocenenie Cenu svätého Vojtecha za rok 2007. Slávnostný príhovor ocenenému hosťovi predniesol bývalý kancelár Spolkovej republiky Nemecko Helmut Kohl, ktorý je tiež sám nositeľom spomínaného ocenenia. Zúčastnil sa aj na pontifikálnej svätej omši v Dóme svätého Martina. Celebroval ju arcibiskup Ján Sokol spolu s apoštolským nunciom na Slovensku Josephom Henrykom Nowackim.

Na slávnostnej bohoslužbe nechýbal ani predseda Konferencie biskupov Slovenska František Tondra, poľský arcibiskup z Hniezda Henryk Mušinski, poslanec parlamentu František Mikloško, či Ján Čarnogurský.

Cena svätého Vojtecha sa udeľuje každé dva roky. Má už pätnásťročnú tradíciu

Andrea Eliášová
Rádio Lumen, 10.6.2007

Biskup Tondra požehnal Dom írskych rehoľných bratov

Spišský diecézny biskup František Tondra dnes požehnal Dom írskych rehoľných bratov v Spišskom Podhradí. Títo rehoľní bratia sú mužskou vetvou rehole obetovania Preblahoslavenej Panny Márie. Jej rehoľné sestry už v Spišskom Podhradí pôsobia.

Po vykonaných úpravách im odovzdáva diecézny biskup do správy dom, v ktorom budú môcť zatiaľ traja rehoľní bratia bývať. Pricestovali tu z Írska, avšak majú veľa skúseností z rôznych krajín, kde už majú svoje misie. Diecézny biskup František Tondra si ich snahu veľmi cení.

František Tondra, spišský diecézny biskup: „Prišli s tým zámerom, že sa budú venovať rómckým obyvateľom, predovšetkým deťom. Írske sestry sú tu už dva roky a vidíme, že majú úspech, že sú tu veľmi užitočné a potrebné. Ich prácu veľmi vítame. Podobne aj títo bratia prišli len prednádavným, ten dom, v ktorom budú bývať sme im

my ako Biskupský úrad poskytnú, pretože si ceníme ich prácu. Odporúčame ich prácu do modlitieb všetkých, ktorým záleží, aby aj rómcki obyvatelia sa zapojili do nášho spoločenského života.“

Írski rehoľní bratia sa zatiaľ učia po slovensky. Aby mohli pomáhať rehoľným sestrám pri ich náročnej misii predovšetkým s rómckymi rodinami. Hovorí sestra Anna z rehole obetovania Preblahoslavenej Panny Márie zo Spišského Podhradí.

Sestra Anna, rehoľka obetovania Preblahoslavenej Panny Márie v Spišskom Podhradí: „Ony pomáhajú rómckym deťom, ženám aj mužom aj týmto rómckým rodinám, ktoré sú tu, sú trošku s nimi a ony keď systému budú rozumieť a trošku ho zmenia, alebo urobia niečo, že ľudia môžu lepšie žiť a lepšie pochopiť život a životný štýl, aby trošku spokojnejšie a šťastnejšie bolo na Slovensku.“ **Peter Majda**

Rádio Lumen, 8.6.2007

Odleteli do Ríma

18 slovenských biskupov dnes odletelo do Ríma. Sú totiž povinní každých päť rokov podať pápežovi správu o svojej stave diecézy. Diskutujú aj o problémoch, ktoré ich najviac trápia.

Príprava na cestu vo večného mesta trvala polroka. Už v najbližších dňoch čaká biskupov nielen spoločná, ale aj individuálne audiencie u Svätého Otca.

Ján Babjak, biskup prešovskej eparchie: „Očakávania mám veľké. Teším sa, že budem mať priestor rozprávať so Svätým Otcem.“

Rudolf Baláž, banskobystrický diecézny biskup: „On si potrebuje predovšetkým overiť nás biskupov, či zmysľáme normálne totiž, tak či nám ide skutočne o dobro cirkvi a na to býva každý jeden pápež veľmi zvedavý.“

Už pred niekoľkými týždňami zaslali biskupi do Vatikánu podrobné, v niektorých prípadoch aj viac než stostranové správy o stave svojich diecéz. Krátko pred odletom niektorí priznali, že očakávajú

napríklad otvorenie otázky reorganizácie cirkvi a to najmä v zmysle zmien v organizácii diecézy.

Milan Chatur, gréckokatolícky apoštolský exarcha: „Trebá bude sa priblížiť k veriacemu človeku, že to centrum sa určí kdesi medzi týmito veriacimi.“

Biskupi očakávajú zásadné vyjadrenia pápeža k viacerým otázkam, k prípadnému otvoreniu témy čiastkovej zmluvy o výhrade svedomia, ako aj k prijatiu kompletnej zmluvy s Vatikánom, o ktorej súčasná vláda mlčí, sa však pred odletom stavali rôzne.

Milan Chatur, gréckokatolícky apoštolský exarcha: „Nijakým spôsobom tu nie sú nové navrhnuté riešenia, ale zostáva status quo.“

Ján Babjak, biskup prešovskej eparchie: „Viete, keď teda len v takom nejakom separátnom postoji sme, daj pokoj, máš pokoj, jednoducho to nerieši situáciu a verím, že aj štátni predstavitelia nájdu teda osvietenie zhora, aby teda sa dali na tento dialóg.“

Stretnutie lektorov a žalmistov

Katolícke biblické dielo vo Svite organizovalo v Ružomberku počas tohto víkendu odborno-formačné stretnutie lektorov a žalmistov pre západné dekanáty Spišskej diecézy.

Jedná sa o projekt v rámci Konferencie biskupov Slovenska, ktorým chcú postupne oslovit' aj ďalšie diecézy na Slovensku a odpovedať tak na výzvy súčasného Svätého Otca ktorý žiada, aby sa sväté písmo dôstojne a s náležitou prípravou čítalo. Program spomínaného stretnutia nám približuje riaditeľ katolíckeho biblického diela Anton Tyrol.

„Začínali sme témou duchovného života, lebo duchovnej formácie lektora, potom hlavná časť v celom tomto priestore bola venovaná odborným stránkam, odbornej stránke prednesu biblických textov, v sobotu večer potom odznela ešte jedna prednáška na tému ako porozumieť biblickým textom a v nedeľu dopoludnia ešte prebehla jedna prednáška v ktorej sa prednášateľ zamerával na štruktúru lekciónárov a na niektoré liturgické smernice, predpisy ohľadom lektorov a ich vystupovania v tých bohoslužbách.“

O ďalších plánovaných formáciách lektorov a žalmistov sa môžu záujemcovia dočítať na webovej stránke Katolíckej biblického diela. Opäť Anton Tyrol.

„V jesenných mesiacoch sme si naplánovali zatiaľ päť termínov pre iné diecézy, posielame pozvánky na jednotlivé farské úrady a takto to bude prebiehať aj v iných diecézach.“

Účastníci dostali certifikáty, ktoré im dávajú istú dôveryhodnosť, aby sa vo farnostiach venovali ďalším lektorom a žalmistom a aby sami touto službou vo svojej farnosti slúžili.

Peter Majda, Rádio Lumen, 10.6.2007

Rudolf Baláž, banskobystrický diecézny biskup: „Môže padnúť všeličo, ale prorokom sa netrúfam byť, lebo to nie je dobré.“

Slovenskí biskupi sa z Ríma vrátia 18. júna a o svojich záveroch zo stretnutia so Svätým Otcem chcú informovať hneď po prilete na tlačovej besede.

**Mária Adamová
TV Markíza, 10.6.2007**

Bush opäť trapasil, tentokrát pred pápežom

RÍM - Hneď na prvom stretnutí s pápežom Benediktom XVI. sa podarilo americkému prezidentovi Georgeovi W. Bushovi jedno z jeho známych fauxpas.

Novinári, ktorí boli prítomní na včerajšej audiencii vo Vatikáne, si všimli, že na otázku pápeža, či sa stretne s predstaviteľmi Spolku sv. Egídia, Bush odpovedal formulkou „Yes, Sir“ (Áno, pane), namiesto obvyklého „Holyness“ (Vaša Svätosť) alebo „Holy Father“ (Svätý Otec).

Agentúra APA v tejto súvislosti pripomenula aj prípad z roku 2005, keď po prilete do Bratislavy si Bush podával ruku so slovenským prezidentom Ivanom Gašparovičom a vtedajším premiérom Mikulášom Dzurindom bez toho, aby si dal dole čierne kožené rukavice.

Prešľap sa podaril Bushovi aj pri nedávnej návšteve britskej kráľovnej Alžbety II. v USA. Keď chcel spomenúť rok jej predchádzajúcej návštevy, namiesto 1976 povedal 1776. **TASR, Nový čas, 10.6.2007**

Dielo rezbára z Krupiny dostal aj pápež

KRUPINA - Zaujímavé osudy majú mnohé z niekoľkých stovák drevorezieb, sôch či obrazov, ktoré za dvadsaťjeden rok práce vytvoril ľudový rezbár z Krupiny Jozef Fojtík. Z obrazu s biblickým výjavom sa tešil aj pápež Ján Pavol II., ktorému ho venovali veriaci z Uňatína pri pápežskej audiencii. Na požiadanie im ho vytvoril práve 47-ročný krupinský umelec.

Diela otca troch dcér Fojtíka zdobia námestia viacerých obcí a miest, drevorezba mesta visí aj v pracovni primátora Krupiny Radovana Vazana. Mnohé z jeho prác sú v zahraničí, kde si ich turisti odniesli ako pamiatku na Slovensko. Majster rezbár však už vytvoril aj nejednu drevenú podobizeň konkrétnych ľudí. „Vlastnú sochu aj so svojou manželkou dostal do daru istý Švajčiar, teraz chcem podobné dielo venovať k svadbe môjmu synovcovi,“ hovorí Fojtík, ktorý pracuje ako údržbár v krupinskej Jednote.

George Bush na návšteve Talianska

Americký prezident George Bush strávil dnešný deň v Taliansku. Okrem politických predstaviteľov sa prvýkrát stretol s hlavou Katolíckej cirkvi pápežom Benediktom XVI. Návštevu Georgea Busha sprevádzali aj v Taliansku protesty demonštrantov. Zajtra očakávajú amerického prezidenta v Albánsku a Bulharsku. To budú zároveň posledné zastávky jeho európskej cesty.

George Bush priletel do talianskej metropoly priamo z Poľska, kde rokoval aj o ďalšej spolupráci pri budovaní amerického protiraketového dáždnika. V Ríme ho najskôr privítal prezident Giorgio Napolitano. Krátko nato očakával Georgea Busha spolu s manželkou vo Vatikáne pápež Benedikt XVI. Počas asi polhodinovej audiencie hovorili o situácii v Iraku a na Blízkom východe. Prezident sa zmienil aj o summite G8 v Nemecku, ktorý označil za úspešný. Otázka Koso-

va, či problematika Iránu, to boli ďalšie témy rozhovorov, tentoraz s premiérom Romanom Prodim.

George Bush, americký prezident: „Na prijatie rezolúcie OSN o budúcnosti Kosova sa musí stanoviť lehota.“

Romano Prodi, taliansky premiér: „V otázke Iránu je nevyhnutná spolupráca, zdieľame rovnaký názor na nebezpečenstvo šírenia jadrových zbraní.“

Tak ako počas predchádzajúcich zastávok európskeho turné amerického prezidenta, tak aj v historickom centre Ríma sa zišli na znak protestu tisícky antiglobalistov a ultraľavičiarov.

Demonštrant: „Som proti Bushovej politike, pretože všetky vojny prinášajú ľuďom len problémy.“

Taliani vyšli do ulíc aj v Benátkach a Padove. V pohotovosti bolo 10 000 policajtov.

Lucia Košecká, STV, 9.6.2007

Bush daroval pápežovi paliču s desiatimi božími prikázaniami

Vychádzkovú paličku s desiatimi božími prikázaniami daroval ako pamiatkový predmet americký prezident George W. Bush pápežovi Benediktovi XVI. počas jeho sobotňajšej návštevy vo Vatikáne.

Bush popísal pápežovi dar ako umelecký kus pochádzajúci od kedysi nezamestnaného Texasana. „Je to tých desať prikázaní?“ opýtal sa pápež. „Áno, pane, to sú presne tie,“ odvetil politik.

Autorom palice je Roosevelt Wilkerson, ktorý ešte pred pár rokmi patril

medzi nezamestnaných. „Dnes predáva svoje výrobky po 75 dolárov (necelých 2000 Sk) za kus po celých Spojených štátoch. Hoci po sobotňajšej udalosti sa môže ich cena zvýšiť,“ vyhlásila Wilkersonova priateľka Susan Nowlinová, ktorá tieto praktické i ozdobné vychádzkové palice predáva.

Umelec začal vyrezávať prikázania na palice z jaseňového a cédrového dreva, ktoré rastie na brehoch rieky Trinity v južnom Dallase, asi pred 15 rokmi. **TASR, Nový čas, 10.6.2007**

K rezbárstvu sa dostal neplánovane. „Vždy som rád chodil po rôznych festivaloch a obdivoval práce ľudových remeselníkov. Pred vyše dvadsiatimi rokmi som si povedal, že aj ja by som mohol skúsiť niečo vytvoriť. Najskôr som sa pokúšal o výrobky z kože, potom som prešiel na rezbárstvo. Po vytvorení prvého diela, ktorým bol fujarista, som rezbárstvu úplne prepadol,“ vyznáva sa umelec.

Vyrezával rôzne ľudové motívy,

neskôr aj krajinky či duchovné výjavy. Dnes pre neho nie je problém vyrezať aj dvojmetrovú sochu z dreva. V súčasnosti jednu takú dokončuje. Je to socha sitnianskeho rytiera, objednala si ho obec Prencov.

Fojtík pracuje s drevom poobede, keď príde domov z práce. Tvorí buď doma, alebo v rodičovskom dome na lazoch. Jednoduchšie diela vyrába dve-tri popoludnia, zložitejšie aj mesiac. **Števo Rimaj, PRAVDA, 12.6.2007**

Benedikt XVI. a ruský pravoslávny patriarcha Alexej II. by sa mohli stretnúť

Pápež Benedikt XVI. a ruský pravoslávny patriarcha Alexej II. by sa mohli stretnúť v priebehu najbližšieho roka. Podľa kardinála Waltera Kaspera, šéfa vatikánskeho úradu pre vzťahy s ostatnými kresťanskými vyznaniami sú pápež aj patriarcha za stretnutie. Veľa závisí od vnútornej situácie v ruskej pravoslávnej cirkvi. Po rozpade Soviet-

skeho zväzu vzniklo na ruskom území napätie medzi katolíkmi a pravoslávny. Ruskí pravoslávni obvinili katolíkov z toho, že sa snažia obracať na katolícku vieru ľudí v tradične pravoslávnych oblastiach. Vatikán to poprel. Vyhlásuje, že v Rusku iba slúži tamojšej komunite približne 600 tisíc katolíkov. **Rádio Lumen, 14.6.2007**

Novým slovenským veľvyslancom pri Svätej stolici bude Jozef Dravecký

Novým slovenským veľvyslancom pri Svätej stolici so sídlom v Ríme bude kariérny diplomat Jozef Dravecký. Na poste vedúceho zastupiteľského úradu nahradí tak Dagmar Babčanová. Ambasádorom v Grécku sa stane doterajší šéf prvého teritoriálneho odboru rezortu diplomacie Ján Voderanský. V Aténach vystrieda Jána Chleba. **Rádio Slovensko, 14.6.2007**

Poslanci zrušili Hlinkovu školu

Mimoriadne zastupiteľstvo včera definitívne zrušilo základnú školu na Hlinkovej ulici a zachovalo všetky ostatné školy v Čadci. Čadčianski poslanci hlasovali tajne. Nadpolovičnou väčšinou potvrdili zrušenie základnej školy na Hlinkovej ulici a zachovanie ostatných školských ustanovizní. „Budem s ministrom školstva a nitrianskym biskupom naďalej rokovať o zriadení cirkevnej školy v Čadci,“ povedal primátor Jozef Vražel.

Na včerajšie mestské zastupiteľstvo prišlo aj veľa pedagógov a rodičov. Všetci sa ani do zasadačky nezmestili. Väčšina sa však zhodla, že zrušenie Hlinkovej školy je najrozumnejšie, pretože v centre sú okrem nej ďalšie tri školy.

Primátor tiež navrhol, aby počas tohto volebného obdobia nikto neinicioval návrh na zrušenie niektorej základnej školy. Zastupiteľstvo uznesenie prijalo.

(jap), Plus jeden deň, 12.6.2007

Zo ZŠ A. Hlinku v Čadci cirkevná nebude

Martin Strážinec: „Mestskí poslanci v Čadci sa už po štvrtý raz zaoberali Základnou školou Andreja Hlinku. V marci ju zrušili a koncom mája rozhodli o tom, že z nej bude cirkevná škola. Po mimoriadnom zastupiteľstve to však už nie je pravda.“

Redaktor: „Za vznik cirkevnej základnej školy sa v zastupiteľstve zasadzoval aj poslanec Milan Gura. Dnešné hlasovanie podľa neho sklamlalo takmer 7-tisíc ľudí, ktorí

podpísali petíciu za vznik cirkevnej školy.“

Milan Gura, poslanec MsÚ Čadca: „Dnešným zastupiteľstvom sme zastavili vznik cirkevnej školy v meste Čadca minimálne na niekoľko rokov.“

Redaktor: „Podľa poslanca Petra Krkošku, ktorý hlasoval za zrušenie školy Andreja Hlinku, mesto muselo pristúpiť k racionalizácii školskej siete. Na 5-tisíc voľných miest v základných školách je totiž iba 2 700 žiakov.“

Sao Paulo obsadili gayovia

Pochod homosexuálov účasťou prevýšil návštevu pápeža.

Tri milióny gayov, lesbičiek a transvestitov zaplnili ulice brazílskeho mesta Sao Paulo, ktoré hostilo najväčší a najpestrejší pochod homosexuálov na svete.

Jedenásty ročník brazílskeho pochodu homosexuálov sa do dejín zapíše ako najväčšia a najpestrejšia paráda na svete. Ulice Sao Paula zaplnili tri milióny pyšných gayov, lesbičiek a transvestitov.

Pokojnému pochodu dominovali kráľovné zdobené perami a tisíce balónov vo farbách dúhy. Organizátori chceli megaakciou prispieť k boju proti diskriminácii a podporili ju aj starosta mesta Gilberto Kassab a ďalší vysoko postavení vládni politici. „Chceme, aby sa ľudia postavili sexizmu, rasizmu a homofóbie, ktorá v Brazílii stále existuje,“ povedal usporiadateľ Nelson Matias Pereira.

Je to biznis Ohromnú účasť na pochode si organizátori vysvetľujú príjemným počasím, keď teploty cez deň nevystúpili nad 25 stupňov Celzia. Na poriadok v uliciach dozeralo okolo 900 policajtov. Kuriózne je, že pri nedávnej päťdňovej návšteve si pápeža Benedikta XVI. prišlo pozrieť menej ako milión Brazílčanov.

V tejto krajine pritom žije najviac katolíkov na celom svete.

Pochod homosexuálov je však predovšetkým o biznise a nápadne sa ponáša na karneval v Riu de Janeiro. Priťahuje totiž veľa Brazílčanov a zahraničných turistov, ktorí utrácajú nemalé peniaze za hotely, reštaurácie či suveníry. Tohtoročná štúdia spoločnosti Insearch medzi spotrebiteľmi navyše potvrdila, že zárobky brazílskych gayov vysoko prevyšujú národný priemer a utrácajú až o 40 percent viac ako heterosexuáli. **Laco Zobor Plus jeden deň, 12.6.2007**

Peter Krkoška, poslanec MsÚ Čadca: „To najmenšie zlo bolo vlastne zrušenie Hlinkovej.“

Redaktor: „Pri prvom rušení školy Andreja Hlinku sa hovorilo o tom, že na jej mieste vzniknú sociálne byty. O tom, na aký účel bude využitá, sa však dnes nehlasovalo. **Vlado Záborský Rádio Expres, 17:00, 12.6.2007**

Nepodporujte bojovníkov za ľudské práva

Nenarodené deti rozdelili Vatikán a Amnesty International. Podľa katolíckej cirkvi organizácia bojujúca za ľudské práva zmenila svoj názor na interrupcie. Vatikán tvrdí, že Amnesty ich teraz podporuje, ale preto vyzval všetkých katolíkov, aby prestali podporovať

„Žiadne ďalšie peniaze pre Amnesty International po tom, čo obrátila postoj k potratom,“ citovala BBC kardinála Renata Martina, predsedu Rímsko-katolíckej pontifikálnej rady pre spravodlivosť a mier. Martinova výzva smeruje ku katolíckym skupinám, mimovládny organizáciám, farnostiam, ale aj ku všetkým obyčajným katolíkom.

„Neprijali sme nijaké dary od Vatikánu ani iného štátu, ako podporu nášho boja za ľudské práva,“ uviedla Kate Gilmoreová, zástupkyňa generálneho tajomníka Amnesty International. „Pomáhajú nám milióny ľudí po celom svete, mnohí z nich sú katolíci a ich vklad je rovnako vítaný,“ tvrdí Gilmoreová vo vyhlásení zaslanom Pravde.

Podľa Amnesty International organizácia nehovorí, či sú interrupcie dobré, alebo zlé, ženy by však mali možnosť sa rozhodnúť samy, najmä v prípadoch znásilnenia alebo incestu.

Martino však povedal, že katolícka cirkev nemôže schvaľovať takýto prístup. „Ak potraty ospravedlníme znásilnením, z nevinného dieťaťa v matkinom bruchu robíme nepriateľa, niečo, čo môžeme zničiť,“ uviedol podľa BBC kardinál.

Vatikán a Amnesty International sa vo viacerých oblastiach už tradične zhodujú, najmä čo sa týka odporu k trestu smrti. Podľa Gilmoreovej však výzva katolíckej cirkvi k svojim členom môže v niektorých prípadoch ohroziť prácu bojovníkov za ľudské práva.

„Amnesty International stojí za všetkými obeťami porušovanie slobôd. Je našou povinnosťou byť s nimi solidárni, ako napríklad so ženami v sudánskom Dárfúre, ktoré znásilnil nepriateľ, otehotneli a spoločnosť ich preto vylúčila so svojich radov. Naším cieľom je zákonnosť, nie Boh. Preto sa niekedy s náboženskými komunitami zhodneme, inokedy zase máme odlišné názory,“ vyhlásila Gilmoreová.

Andrej Matišák, PRAVDA, 15.6.2007

Netradičné záľuby

Kňazi z podtatranských obcí sa nevenujú len veriacim, ale majú čas aj na záľuby. Nám sa podarilo zistiť, že tí mladší sa venujú dokonca aj adrenalínovým športom. Starší naopak dávajú prednosť bezpečnejším koníčkam.

Farár z Lendaku všetok svoj voľný čas trávi v stolárskej dielni alebo pri včelách. Úľov má však toľko, že ako hovorí, už to nie je koníček, ale konisko. No nesťažuje sa.

Anton Hrtús, správca farnosti v obci Lendak: „Práve pri tej duševnej práci treba zase nejakú inú.“

Včelárstvu sa venuje od útleho detstva. Takto podľa neho vyzerá dokonale relax. V čase rojenia včiel však tento 67-ročný kňaz pripomína kaskadéra.

Anton Hrtús: „Keď som prišiel z kostola, bolo treba ísť šplhať sa po stromoch a zbierať včely.“

So svojimi včelami sa dokonca aj rozpráva.

Anton Hrtús: „Keď ma nikto nepozoruje, aby mi nepovedali, že som nejaký tichý blázon.“

47-ročný farár zo Žakoviec miluje jazdu na koni. A odpovedal nám aj na otázku či mu nechýbajú ženy.

„Áno, ja myslím, že každému normálnemu mužovi chýba žena. Ak mu

nechýba žena, tak musí uznať, že nie je normálny alebo klame.“

Svoj život však zasvätil Bohu a ako sám hovorí, na koni jazdí len za jednou jedinou.

Marián Kuffa, správca farnosti v obci Žakovce: „Ku Panne Márii do Levoče, tam vlastne chodievam.“

Toto je 36-ročný farár z Važca, je skautom, skalolezcom a zo všetkého najradšej má paraglajding.

Andrej Legutky, správca farnosti v obci Važec: „To je jedna z takých najlepších foriem ako byť bližšie pri Bohu, že, keď aj kňaz stratí vieru, tak asi ju získa znova len vtedy, keď trochu je bližšie pri oblakoch.“

Vo vzduchu dokonca medituje a zhovára sa s bohom.

Andrej Legutky: „Naozaj človek tak tam prehlbuje svoju vieru.“

Ako je vidieť aj kňazi sú len ľudia a majú svoje záľuby. Niektorí si dokonca vedia dopriať aj poriadnu dávku adrenalínu. Veria však, že pánboh nad nimi drží ochrannú ruku nielen v kostole.

Andrej Legutky: „Verím, že áno, len ho nesmieme ani my kňazi veľmi pokúšať.“

Ján Tribula

TV Markíza, 19:00, 11.6.2007

Školská inkvizícia

Polské ministerstvo školstva pracuje na zozname povinného školského čítania. Už samotná myšlienka je veľmi nezvyčajná a v Poľsku kritizovaná, veď čítanie by sa malo žiakom odporúčať, nie prikazovať. Navyše, minister Roman Giertych z návrhu pripraveného ministerskými úradníkmi vyškrtol diela mnohých autorov, napríklad Kafku, Dostojevského či Goetheho... V zozname sú teraz podľa ministra „diela napísané pekným jazykom a vychovávajú k vlastenectvu a národnej hrdosti“. Výrok pripomína slová starého monarchu Františka Jozefa I., ktorý vyhlasoval: „Nepotrebujem vzdelaných, ale dobrých občanov.“ Franz Kafka je podľa ministra príliš pesimistický. Je zaujímavé, že to isté o ňom tvrdili už komunisti. Zoznam vraj ešte nie je definitívny.

Minister doň chce zaviesť ako povinné čítanie aj životopis pápeža Jána Pavla II. Svojím rozhodnutím vzbudil rozhorčenie v liberálnych kruhoch, pretože tituly, ktoré chce do zoznamu pridať, sú výlučne náboženského alebo vlasteneckého charakteru. Proti Giertychovmu plánu sa postavil dokonca aj jeho kolega vo vláde, minister kultúry Kazimierz Michał Ujazdowski. Kritizoval okrem iného vyškrtnutie diel od Johana Wolfganga Goetheho či Josepha Conrada zo zoznamu povinnej literatúry a Giertychov plán označil za „úplne nepochopiteľný“. Minister školstva, ktorý sa v liberálnejšej Európe „preslávil“ napríklad tvrdou kritikou homosexuálov, tvrdí, že je pripravený o skladbe titulov v zozname povinnej literatúry rokovať. Ale pokiaľ ide o náboženskú a vlasteneckú literatúru, tam zostáva neoblomný.

Profit, 13.6.2007

Vláda pridá kňazom k platom sedem percent

Evanjelický farár Radoslav Cingel z Dudiniec má manželku na materskej dovolenke, tri malé deti a po šiestich rokoch duchovnej služby na výplatnej páske 8 800 korún. Od júla dostane podobne ako ostatní duchovní pridané. Polepší si asi o 600 korún. Aj po 7-percentom zvýšení, ktoré včera schválila vláda, však zarobia kňazi v priemere o 5 000 korún menej, ako je priemerná mzda na Slovensku.

„Máme toľko, aby sme prežili. Určite nemáme na investície do domu alebo pozemku,“ naznačil dudinský farár. Kým pracuje, môže bývať s rodinou v služobnom byte, ktorý mu farnosť poskytuje zadarmo. Po skončení služby ho však bude musieť opustiť.

Príjem iného, 29-ročného katolíckeho kňaza je po dvoch rokoch služby necelých 6 300 korún. Po zvýšení dostane o 440 korún viac. Spolu s „príjmami z oltára“ za vysluhovanie sviatostí a so zárobkom za vyučovanie náboženstva dostane mesačne približne 10-tisíc korún. „Z toho platím aj lízing na auto,“ povedal mladý katolícky farár z východného Slovenska, ktorý nechcel byť menovaný.

Kňazi dostávajú plat od štátu. Upozorňujú však: bez milodarov od veriacich by sme asi nevyžili. „Kedysi to boli rôzne dary, napríklad potraviny. Dnes sú to už väčšinou peniaze,“ vysvetlil. Peniaze dostávajú za sväté omše, za sobáše, za krsty a nemusia ich zdaňovať. Okrem, toho môže kňaz dostať hodnotný príplatok od 200 do 5 000 korún.

Lepšie na tom je 54-ročný evanjelický farár Ján Jančo z Kalnej nad Hronom. Po jedenástich rokoch duchovnej služby zarába mesačne okolo 11 500 korún. Hlavne vďaka tomu, že sa mu do odpracovaných rokov započítava aj obdobie, keď pracoval ako predseda výrobného družstva. „Ale ani po 11 rokoch v duchovnej službe nemám taký plat, ako som mal v civilnom povolání,“ povedal.

Evanjelickí kňazi si podľa Cingela pomáhajú prostredníctvom sociálneho fondu. „Každý, kto môže, doň prispieva jedným percentom z platu. Farári tak pomáhajú iným farárom, ktorí sú na tom ešte horšie. Ale to nie je trvalé riešenie,“ povedal Cingel.

Od budúceho mesiaca budú plat duchovní na výplatnej páske o pár stoviek viac. Nástupné platy farárov

sa zvýšia o viac ako štyri stovky na 6 737 korún. Biskupi tesne pred dôchodkom si prílepšia o tisícku, takže budú zarábať 17 762 korún.

Sedempercentnú valorizáciu dostávajú kňazi po druhý raz. V roku 2005 sa ich platy plošne zvyšovali, pretože predtým nástupný plat nedosahoval ani úroveň minimálnej mzdy. „Automatickú valorizáciu dostanú kňazi aj nasledujúce dva roky. Bude im vyplácaná od januára a bude mať výšku 4%. S plošným zvyšovaním plátov nepočítame,“ povedal riaditeľ cirkevného odboru ministerstva kultúry Ján Juran.

Vláda má síce v programe zmenu financovania cirkvi. Podľa vyjadrení premiéra Roberta Fica k nej však v tomto volebnom období nedôjde.

Koľko zarábajú duchovní

12 426 Sk bol vlni priemerný plat duchovných

18 750 Sk dosiahla priemerná mesačná mzda v krajine

21,6 milióna bude treba na zvýšenie plátov 3 476 duchovných vrátane odvodov, ktoré za nich platí štát

Diana Schnlererová

PRAVDA, 14.6.2007

Exkluzívny rozhovor

54-ročný farár Pavol Trnka obvinený z údajného pokusu o predaj falošných obrazov v Rakúsku, slúžil včera v Bytči omšu. Súd ho totiž prepustil z vyšetrovacej väzby. Dekan Trnka nám dnes poskytol exkluzívny rozhovor.

Bytčiansky farár bol obvinený z riadenia skupiny, ktorá sa údajne pokúsila za hranicami predat falošné obrazy svetových impresionistických maliarov za takmer 540 miliónov korún.

Pavol Trnka, dekan bytčianskej farnosti: „Do Rakúska sme viezli tri obrazy za účelom vykonania dohodnutej znaleckej expertízy, ktorá mala potvrdiť pravosť obrazov.“

Rakúska polícia podľa Trnku do akcie zapojila tajného agenta, ktorý skupine ani nedovolil vykonať znaleckú expertízu obrazov.

Pavol Trnka, dekan bytčianskej farnosti: „Z našej strany sme nežiadali ani sme neprevzali žiadne finančné prostriedky, z čoho sme boli policiou všetci obvinení.“

Polícia potom vzala všetkých členov skupiny do vyšetrovacej väzby.

Telefonuje Friedrich Koehl, hovorca krajského súdu v Korneuburgu: „Oni predložili odborný posudok, že tie obrazy, ktoré chceli predávať, sú pravé. My teraz skúmame, či tento posudok o pravosti obrazov je v poriadku.“

Vyšší zemský súd podľa Trnku rozhodol o bezodkladnom prepustení z vyšetrovacej väzby.

Telefonuje Friedrich Koehl, hovorca krajského súdu v Korneuburgu: „Pána Trnku včera spolu s ostatnými prepustili. Mohol sa teda voľne pohybovať v Rakúsku aj na Slovensku.“

Telefonuje Jozef Kováčik, hovorca Konferencie biskupov Slovenska: „Konferencia biskupov Slovenska ako taká nebude k tomuto prípadu zaujímať osobitný postoj, lebo je to záležitosť nitrianskej diecézy.“

Kompetentní zástupcovia nitrianskej diecézy sú však na audiencii vo Vatikáne. Ich stanovisko bude známe až po ich návrate. Rýchle prepustenie z väzby prekvapilo aj Trnkovho obhajcu.

Telefonuje Mgr. Michael Hudec, právny zástupca Pavla Trnku: „V Rakúsku sa to tak často nestáva.“

Vy sa cítite byť vinný?

Pavol Trnka, dekan bytčianskej farnosti: „Z môjho pohľadu bola väzba na moju osobu vykonaná protiprávne.“

Polícia teraz bude skúmať všetky okolnosti prípadu. Ak bytčianskemu farárovi dokážu vinu, rakúske úrady ho budú súdiť za pokus o ťažký podvod, za ktorý hrozí až desaťročné väzenie.

Marián Lechan

TV Markíza, 13.6.2007

BYTČIANSKY FARÁR: SOM NEVINNÝ!

BYTČA - Kňaz Pavol Trnka (54) zapletený do škandalózneho predaja falošných obrazov odslúžil v utorok večer v Bytči svätú omšu. Stalo sa tak hneď po jeho návrate z rakúskej väzby.

Zrejme tak chcel poďakovať za to, že môže byť na slobode.

Správu o prepustení Pavla Trnku a jeho spoločníkov potvrdil aj rakúsky sudca Mag Heurex: „Tieto osoby boli v utorok prepustené. „Nechcel však hovoriť o dôvodoch, prečo sa dostali na slobodu.

Ústretovejší bol hovorca prokuratúry Friedrich Köehl. Vysvetlil, že trestné konanie v prípade pokusu o predaj falošných obrazov sa síce neskončilo, ale súd na základe výpovedí prepustil obvinených na slobodu. Zavážili totiž ich tvrdenia, že pri predaji si neboli vedomí toho, že išlo o falzifikáty. „Súd nepovažuje podozrenie voči nim za natoľko silné, aby museli byť držaní vo väzbe,“ dodal Köehl.

Znalec už vyhotovil správu o pravosti obrazov, ktorá bude slúžiť súdu pri rozhodovaní o vine kňaza a jeho partie.

Podľa neho „išlo o veľmi nevydarené falzifikáty“. Tento fakt nám potvrdil aj príslušný vyšetrovateľ dolnorakúskeho kriminálneho úradu Franz Zadrzil.

Biskupský úrad v Nitre sa zatiaľ k prepusteniu Pavla Trnku nevyjadril, pretože cirkevní hodnostári i hovorca sú v zahraničí.

Farár rozdelil veriacich na dva tábory

Bytčiansky farár hneď po príchode prekvapujúco odslúžil v utorok večer o 21. 00 h omšu. Ako sme sa dozvedeli, v stredu ráno ho videli v aute bytčianskeho podnikateľa Lokaja. Keď sme sa na podnikateľa pýtali v jeho kvetinárstve, rozhorčená manželka a dcéra odmietli čokoľvek povedať, tváriac sa ako neinformované zamestnankyne.

Nepriístupná zostala aj bytčianska fara. Pani Trnková, farárova mama, vyhlásila, že syn je preč a skryla sa vo vnútri domu. Najviac sa novinárske otázky dotkli kostolníka.

Starý pán najprv nadával, potom schytil veľkú tehlu, ktorú hodil po dvoch novinároch.

Bytčianski veriaci takisto chránia svojho duchovného pastiera. Tvrdia, že predajom obrazov chcel pomôcť

farnosti, že každý má chyby a že ak sa kajal, Boh mu odpustí.

Našli sa však aj takí, ktorých hanebný čin služobníka božieho rozhorčil. „Ako môžem ísť k nemu na spoveď, ako mu mám teraz veriť?“, pýta sa pochybovačne Veronika Šebeňová.

Jozef Jedinák zase prezradil, že dokonca na kostolnej výveske visel oznam, že ak Pavol Trnka bude tvrdiť, že o ničom nevie, dostane sa z toho: „Zrejme sa podľa toho aj správajú. Keby som to urobil ja, veru by ma nepustili, ale on má právnikov, tí ho z toho vysekajú. Takto však jeden farár robí hanbu celej cirkvi.“ Pavla Trnku zadržala polícia začiatkom mája vo Schwechate pri pokuse predat' obrazy. Farár podľa rakúskej polície riadil skupinu Slovákov a Rakúšanov, ktorá chcela predat' 12 diel, medzi ktorými boli falzifikáty Renoira, Gauguina či Moneta.

Chceli za ne získať vyše pol miliardy korún.

Trnka: Peniaze som od nikoho nepýtal

Po niekoľkých pokusoch sa nám včera podarilo spojiť s bytčianskym dekanom Pavlom Trnkom. Podľa neho do Rakúska viezli tri obrazy, aby si tam dali urobiť ich expertízu.

Tú im podľa neho nebolo umožnené uskutočniť, pretože sa na nich nakontaktoval policajný agent. „Žiadne peniaze sme nezobrali, ani sme ich nepýtali,“ povedal Trnka. Zaujímavé je, že rakúsky vyšetrovateľ nášmu deníku pred niekoľkými dňami povedal, že kňaz spolu so svojou partiou mali v hoteli čítačku peňazí.

„Som nevinný. Každý rozpráva o veľkých sumách, ale veď nikto z nás nemal ani korunu, my sme na tých obrazoch nič nezarobili. Tá suma je len znalecký odhad. Je to zložitá záležitosť.“

Neviem, či to všetko bolo namierené proti mne alebo proti cirkvi. Ľutujem akurát svoju staručkú mamu, ktorá veľa vytrpela. Človek je omylný, dopúšťa sa chýb, občas sa dostane do spletených záležitostí.

Upriamili ste sa na mňa, ale ja som predsa nebol jediný obvinený!“ P. Trnka zatiaľ zostáva na bytčianskej fare. O zmene jeho pôsobiska môže rozhodnúť iba biskupský úrad.

Plus jeden deň, 14.6. 2007

Kostolník bránil svojho farára kameňmi

BYTČA - Podnikavý dekan Pavol Trnka je už doma. Rakúski policajti ho prepustili v utorok a ešte v ten istý večer stihol odslúžiť omšu.

Dekan sa však celý deň ukrýval, jeho kostolník na nás zaútočil kameňmi.

Rímskokatolícky farár Pavol Trnka, ktorého rakúska polícia minulý mesiac zatkla za kupčenie s falšovanými obrazmi, sa v utorok vrátil do svojho pôsobiska v Bytči.

Podľa veriacich dokonca stihol odslúžiť svätú omšu. „Večer o deviatej sa rozozvučali zvony na kostole, akoby sa začala vojna. Nevedel som, čo sa deje, až moja mama išla do kostola a tam slúžil dekan omšu,“ prezradil obyvateľ, ktorý sa tiež na omši zúčastnil.

Dekana sa nám včera celý deň nepodarilo na fare zastihnúť, od jeho mamy sme sa dozvedeli, že nie je doma. „Ja neviem, kde je.“

Choďte preč,“ rozhorčene vravela. Kostolníka prítomnosť novinárov tak rozčúlila, že po nich začal hádzať veľké kameňe. „Vy smradi, zmiznite. Viete len očierňovať nevinného kňaza,“ kričal ako zmyslov zbavený. Podľa zistení Nového Času sa však farár včera ráno viezol na stretnutie z bytčianskym podnikateľom. Na dverách farského úradu visela tabuľka aj s jeho telefónnym číslom.

Farárov mobil však dvíhal spomínaný podnikateľ. . .

Kňaza zatkli začiatkom mája pri pokuse o predaj obrazov vo Schwechate pri Viedni a neskôr ho obvinili z podvodu, za čo by mu hrozila basa do desať rokov. Bytčiansky farár podľa rakúskej polície riadil skupinu Slovákov a Rakúšanov, ktorá chcela predat' 12 obrazov, medzi ktorými boli napríklad falzifikáty Augusta Renoira, Paula Gauguina či Clauda Moneta, celkovo za 16 miliónov eur, čo je v prepočte 540 miliónov korún.

Pavol Konštiak
Nový čas, 14.6.2007

Najvyšší súd nepočul Štrasburg

Novinár Klein je podľa slovenských súdov vinný

Najvyšší súd včera nerešpektoval európsky súd. Novinárovi potvrdil trest za „hanobiaci“ článok.

Podľa slovenských súdov porušil novinár Martin Klein článkom pred desiatimi rokmi zákon. Včera to potvrdil Najvyšší súd.

Európsky súd pre ľudské práva v Štrasburgu pritom vlni rozhodol o opaku. Kleinovi dokonca priznal aj odškodné. Slovenské súdy totiž podľa európskych sudcov porušili novinárovi práva.

Košické súdy Kleina odsúdili na peňažný trest 15-tisíc korún za článok Sedí sokol na javori, Larry Flynt a sedem faciiek pokrytci, ktorým vraj porušil paragraf o hanobení národa, rasy a presvedčenia.

Najvyšší súd s verdiktom súhlasí. Včera zamietol sťažnosť proti porušeniu zákona, ktorú ešte ako minister spravodlivosti podal Daniel Lipšic. Chcel, aby Najvyšší súd prerušil konanie a obrátil sa na ústavných sudcov, nech posúdia, či paragraf o hanobení nie je v rozpore so slobodou prejavu.

Kleinov prípad sa ťahá už desať rokov a začal sa jeho dehonestujúcim článkom o arcibiskupovi Jánovi Sokolovi.

Riaditeľka kancelárie súdu Eva Rupcová povedala, že Lipšic, vtedajší minister za KDH, postavil sťažnosť na porušenie ústavných práv a nie na porušenie zákona. Senát Milana Lipovského s ňou preto nesúhlasil.

Lipšic však hovorí, že sťažnosť podal jediným možným spôsobom. Žiadal, aby súd prerušil konanie a obrátil sa na Ústavný súd. Mal posúdiť, či paragraf o hanobení národa, rasy a presvedčenia je v súlade s ústavou. „Sudca však zrejme nemal pochybnosti o tom, že verbálne delikty nie sú v rozpore so slobodou prejavu.“

Súčasnú vedúcu ministerstva sa zatiaľ k rozhodnutiu nevyjadruje. Chce si počkať na jeho písomné vyhotovenie.

Už v marci pritom vyplatil rezort Kleinovi, ktorý podľa našich súdov hanobil presvedčenie veriacich, viac ako 380-tisíc korún od-

škodné vrátane súdnych trov, ktoré mu priznal Európsky súd pre ľudské práva v Štrasburgu. Vlni na jeseň potvrdil, že slovenské súdy porušili novinárovi práva.

Váha Štrasburgu

Najvyšší súd rozhodol bez toho, aby zbral do úvahy verdikt európskeho súdu. „Neexistuje prepojenie medzi rozhodovaním štrasburského a vnútroštátnych súdov,“ povedala Rupcová.

„V tomto je tento rozsudok veľmi zaujímavý, zásadný a šokujúci,“ povedala Kleinova obhajkyňa Zuzana Dluhošová.

Právnik Ernest Valko hovorí, že rozhodnutie európskeho súdu nemôže byť vynútiteľné a Štrasburg rešpektuje suverenitu národných súdov, štrasburský súd je však morálnou autoritou. „Štáty ktoré nechcú tieto rozsudky uznávať, a neviem, či sa to vôbec niekde stalo, budú čeliť tlaku Rady Európy.“

Formálne dôvody?

Právnik Jozef Vozár z Ústavu štátu a práva s tým nesúhlasí. Hovorí, že rozhodnutia štrasburského súdu sú pre naše súdy záväzné.

Ak sa však potvrdí, že Najvyšší súd zamietol ministrovu sťažnosť len z formálnych dôvodov, tak nemusel pochybiť. V takom prípade totiž nemusel mať možnosť brať Štrasburg do úvahy.

Vozár však upozorňuje, že ak by rozhodnutie Najvyššieho súdu opäť porušilo novinárovi práva, Klein môže znova podať sťažnosť do Štrasburgu. „A s vysokou pravdepodobnosťou bude úspešný. Je to však len hypotetické konštatovanie.“

Kleinova advokátka Zuzana Dluhošová povedala, že predseda senátu už v krátkom zdôvodnení rozhodnutia naznačil, že odmieta rešpektovať európsky súd. Plne sa vraj stotožnil s košickými súdmi a tvrdil, že Klein mohol byť potrestaný aj za hanobenie etnika (Rómov).

Advokátka si myslí, že súd mal brať Štrasburg do úvahy. O verdikte preto povedala, že je „veľkou výstrahou a nie pozitívnym signálom pre novinárov, ale aj občanov, ktorí využívajú slobodu prejavu“.

Poslednou možnosťou, ako sa brániť proti pôvodným rozsudkom, zostáva pre Kleina obrátiť sa na Ústavný súd alebo požiadať o obnovu konania.

Zatiaľ mu zostane zápis v registri trestov, ktorý Kleinovi obmedzuje možnosti zamestnať sa. Chce totiž učiť na strednej škole.

Prípad Klein

V roku 1997 po vystúpení arcibiskupa Jána Sokola v televízii Martin Klein pre týždenník Domino efekt napísal: „Tento primas prvej kresťanskej cirkvi nemá v sebe ani toľko cti ako primáš poslednej cigánskej kapely v sláku! Vôbec nechápem, prečo slušní kresťania nevystúpia z organizácie, na čele ktorej je taká obluda.“

Katolícke organizácie Kleina zažalovali, že hanobil presvedčenie veriacich. Okresný súd ho odsúdil v roku 2000 na peňažný trest 15-tisíc korún alebo mesiac väzenia. Krajský súd verdikt potvrdil. Najvyšší súd ho včera nespochybnil, hoci v októbri 2006 súd v Štrasburgu rozhodol, že súdy porušili Kleinove práva. (vev)

SME, 14.6.2007

Satanisti : V Poľsku si už asi nezaspievajú

VARŠAVA - Konzervatívni Poliaci prišli s originálnym nápadom. Hudobné skupiny, ktoré propagujú satanizmus, by mali dostať zákaz vystupovania. Zoznam hudobníkov, ktorých koncerty neodporúča Poľský výbor na ochranu pred sektami, dostanú začiatkom júla všetky samosprávy.

V krajine, kde sa viac ako 90 percent obyvateľov hlási ku katolíckej cirkvi, tak zrejme nebude koncertovať napríklad americký spevák Marilyn Manson či rockový deduško Ozzy Osbourne. Výbor, ktorý zoznam kapiel spisuje, je síce nevládnou, ale rešpektovanou inštitúciou.

(red), Nový čas, 15.6.2007